

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра китайской филологии

Аннотация к дипломной работе

**«Особенности художественного перевода малой прозы Чи Цзыцзянь
на русский язык»**

Сирецан Марина Борисовна

Руководитель Жуковец Вероника Вячеславовна

2022

РЕФЕРАТ

Сирецан Марина Борисовна

Особенности художественного перевода малой прозы Чи Цзыцзянь на русский язык

Структура и объём работы: работа состоит из введения, четырёх глав, заключение и списка использованной литературы.

Объём: 53 с., список использованной литературы – 29 источников.

Ключевые слова: СОВРЕМЕННАЯ КИТАЙСКАЯ ЛИТЕРАТУРА, ЭТНОПРОЗА, ЛИТЕРАТУРА РОДНЫХ КРАЁВ, ЧИ ЦЫЦЗЯНЬ, ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПЕРЕВОД, ЭКВИВАЛЕНТНОСТЬ, АДЕКВАТНОСТЬ, ПЕРЕВОДЧЕСКИЕ ТРАНСФОРМАЦИИ

Цель работы: исследовать особенности художественного перевода малой прозы китайской писательницы Чи Цзыцзянь на русский язык.

Объект исследования: оригинальные и переводные рассказы Чи Цзыцзянь: «雾月牛栏», в пер. Неклюдовой А. («Месяц туманов», 2007 г.) и Барас В. («Балка в месяц туманов», 2004 г.); «采浆果的人», в пер. Завидовской Е. («Ягодники», 2015 г.); «亲亲土豆», в пер. Чэн Сюсю и Попова А. («Любимый картофель», 2016 г.).

Предмет исследования: анализ особенностей перевода и выявление основных переводческих стратегий и трансформаций в рассказах «Месяц туманов», «Ягодники» и «Любимый картофель» на русском языке.

Методы исследования: культурно-исторический, компаративный методы с целостным, контекстуальным и лингвостилистическим анализом художественного текста.

Полученные результаты и их новизна: в процессе исследования была охарактеризована творческая индивидуальность Чи Цзыцзянь в контексте истории китайской литературы, выявлены особенности и виды переводческих стратегий и трансформаций, а также изучены понятия эквивалентности и адекватности при переводе художественного текста. Новизна исследования заключается в том, что впервые в белорусском китаеведении предпринята попытка провести подробный анализ переводов малой прозы Чи Цзыцзянь, выделить характерные особенности уникального авторского стиля и степень адекватности передачи оригинального китайского текста на русский язык при использовании переводческих стратегий и трансформаций.

Рекомендации по использованию материалов: материалы исследования могут быть использованы при изучении теории перевода, в частности перевода художественного текста.

Область применения: материалы исследования могут быть использованы в преподавании китайского языка и культуры; в работе переводчиков и лингвистов.

РЭФЕРАТ

Сірэцан Марына Барысаўна

Асаблівасці мастацкага перакладу малой прозы Чы Цзыцзянь на рускую мову

Структура і аб'ём работы: работа складаецца з уводзінаў, чатырох глаў, заключэння і спіса выкарыстанай літаратуры.

Аб'ём: 53 с., спіс выкарыстанай літаратуры – 29 крыніц.

Ключавыя слова: СУЧАСНАЯ КІТАЙСКАЯ ЛІТАРАТУРА, ЭТНАПРОЗА, ЛІТАРАТУРА РОДНЫХ КРАЁЎ, ЧЫ ЦЗЫЦЗЯНЬ, МАСТАЦКІ ПЕРАКЛАД, ЭКВІВАЛЕНТНАСЦЬ, АДЭКВАТНАСЦЬ, ПЕРАКЛАДЧЫЦКІЯ ТРАНСФАРМАЦЫЯ

Мэта работы: даследаваць асаблівасці мастацкага перакладу малой прозы кітайскай пісьменніцы Чы Цзыцзянь на рускую мову.

Аб'ект даследавання: арыгінальныя і перакладзенія творы Чы Цзыцзянь: «雾月牛栏», у пер. Няклюдавай А. («Месяц туманов», 2007 г.) і Барас В. («Балка в месяц туманов», 2004 г.); «采浆果的人», у пер. Завідоўскай Е. («Ягодники», 2015 г.); «亲亲土豆», у пер. Чэн Сюсю и Папова А. («Любимый картофель», 2016 г.).

Прадмет даследавання: аналіз асаблівасцей перакладу і выяўленне асноўных перакладчыцкіх стратэгій і трансфармацый у апавяданнях «Месяц туманаў», «Ягаднікі» и «Любімая бульба» на рускай мове.

Метады даследавання: культурна-гістарычны, кампаратыўны метады з цэласным, кантэкстуальным і лінгвастычным аналізам мастацкага тэксту.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: у працэсе даследавання была ахарактарызавана творчая індывідуальнасць Чы Цзыцзянь у кантэксце гісторыі кітайскай літаратуры, выяўлены асаблівасці і віды перакладчыцкіх стратэгій і трансфармацый, а таксама вывучаны паняцці эквівалентнасці і адэкватнасці пры перакладзе мастацкага тэксту. Навізна даследавання заключаецца ў тым, што ўпершыню ў беларускім кітаязнаўстве зроблена спроба правесці падрабязны аналіз перакладаў малой прозы Чы Цзыцзянь, вылучыць харктэрныя асаблівасці ўнікальнага аўтарскага стылю і ступень адэкватнасці перадачы арыгінальнага кітайскага тэксту на рускую мову пры выкарыстанні перакладчыцкіх стратэгій і трансфармацый.

Рэкамендацыі па выкарыстанні вынікаў: матэрыялы даследавання могуць выкарыстоўвацца пры вывучэнні тэорыі перакладу, у прыватнасці перакладу мастацкага тэксту.

Галіна прымяняння: матэрыялы могуць быць выкарыстаны ў выкладанні кітайскай мовы і культуры; у працы перакладчыкаў і лінгвістаў.

ABSTRACT

Siretsan Maryna Barysavna

Characteristic features of literary translation of Chi Zijian's short prose into Russian

The structure and contents of study: the work consists of an introduction, four chapters, a conclusion and the list of the sources used.

Scope: 53 pages, the list of used sources – 29 sources.

Key words: MODERN CHINESE LITERATURE, ETHNOPROSE, CHI ZIJIAN, LITERARY TRANSLATION, EQUIVALENCE, ADEQUACY, TRANSLATION TRANSFORMATIONS

The purpose of the work: to study the features of the literary translation of the short prose of the Chinese writer Chi Zijian into Russian.

The object of the research: Chi Zijian's original and translated novels: «雾月牛栏», trans. Neklyudova A. («Месяц туманов», 2007 г.) and Baras V. («Балка в месяц туманов», 2004 г.); «采浆果的人», trans. Zavidovskaya E. («Ягодники», 2015 г.); «亲亲土豆», trans. Chen Xiuxiu and Popov A. («Любимый картофель», 2016 г.).

The subject of the research: analysis of translation features and main translation strategies and transformations in novels «Cow-rail in Fog Month», «People Picking Up Berry» and «Beloved Potatoes» in Russian.

The methods of the research: cultural-historical, comparative methods with a holistic, contextual and linguo-stylistic analysis of a literary text.

The results and their novelty: in this work, the creative individuality of Chi Zijian was characterized in the context of the history of Chinese literature, the features and types of translation strategies and transformations were identified, and the concepts of equivalence and adequacy in the translation of a literary text were studied. The novelty of the study lies in the fact that for the first time in Belarusian sinology an attempt to conduct a detailed analysis of the translations of Chi Zijian's short prose, to highlight the characteristic features of the unique author's style and the degree of adequacy of the translation of the original Chinese text into Russian using translation strategies and transformations was made.

Recommendations for using the results of the research: the materials of the research can be used in studying translation theory, in particular literary translation theory.

Applicable scope: the materials of the research can be used in teaching Chinese language and culture, in translation and linguistics.